

Bilten

Broj 6, 2010.

www.imh.org.rs

Institut za mentalno zdravlje
Palmotićeva 37, 11000 Beograd
Srbija

Reč urednika

Pred nama je šesti broj Biltena Instituta za mentalno zdravlje koji članove našeg kolektiva, kao i druge zainteresovane izveštava o stručnim, naučnim i edukativnim aktivnostima organizacionih jedinica Instituta.

Bilten se nalazi na sajtu Instituta (www.imh.org.rs).

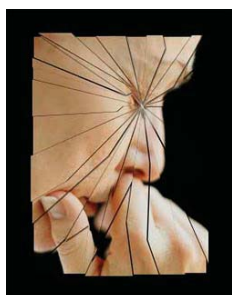
Vesti o radu IMZ-a se objavljuju i u E-news, koje se šalju e-mailom.

Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski

Doc. Dr Saveta Draganić-Gajić

Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević

Decembar, 2010.

IZDAJAMO

- MEMORANDUM O STRATEŠKOM PARTNERSTVU
- REPUBLIČKA STRUČNA KOMISIJA ZA MENTALNO ZDRAVLJE
- ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Srpsko-norveško prijateljstvo koje traje više decenija

U Institutu za mentalno zdravlje, Kolaborativnom centru SZO, 22.03.2010. godine, Dr Kristian Hagestad, Šef regionalnog medicinskog kantona u Norveškoj, održao je predavanje "Pacijentova prava – sa posebnim osvrtom na psihijatrijske pacijente".

Dr Kristian Hagestad, dugogodišnji prijatelj srpskog naroda i čovek sa visokom i samo prijateljima svojstvenom empatijom, posetio je našu zemlju,

Beograd i Institut za mentalno zdravlje u pratnji dvanaestočlanog tima koji su sačinjavali lekari, medicinske sestre, socijalni radnici i pravnici.

Institut za mentalno zdravlje ima dugogodišnju saradnju sa Komitetom za ljudska prava Norveškog lekarskog društva, tako da je poseta pored prijateljske, imala i stručno-edukativni karakter.

U okviru predavanja Dr Hagestad je naglasio značaj delikatnog i kompleksnog pitanja prava psihijatrijskih pacijenata, upoznavajući prisutne kolege sa specifičnostima medicinski legalnog okvira zaštite prava pacijenata u Norveškoj.

Diskusija koja je usledila, doprinela je razmeni stručnih iskustava, poredeći zakonska prava psihijatrijskih pacijenata i obaveza koje društvo ima u procesu njihovog lečenja.

Memorandum o strateškom partnerstvu

Profesor Nick Bouras

(Professor Emeritus of Psychiatry, Director Maudsley International Interim Head of Section)

i

Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski

(direktor Instituta za mentalno zdravlje, dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti)

potpisali su 7. maja 2010. godine,

MEMORANDUM O STRATEŠKOM PARTNERSTVU između

**Maudsley International of the Institute
of Psychiatry, King's College London,
University of London and South London
and Maudsley Foundation NHS Trust**

i

Instituta za mentalno zdravlje

Ovo partnerstvo će pored uspostavljanja prijateljstva i saradnje dveju institucija u cilju promovisanja međusobnog razumevanja i akademske, kulturne i profesionalne razmene, ojačati naučnu saradnju, zajedničke istraživačke projekte i otvoriti mogućnost razmene studenata i osoblja.

Reorganizacija odeljenja i novine u radu

ODSEK ZA SUDSKU PSIHIJATRIJU

osnovan 15.10.2010.

Šef odseka: Prim. Dr Slobodan Simić, subsp. sudske psihijatrije (primljen u radni odnos 21.12.2010)

Članovi: Dr Oliver Vidojević, Jelena Ristić, klinički psiholog, Ivana Gavrilović, sekretar

ODELJENJE ZA KRIZNA STANJA I AFEKTIVNE POREMEĆAJE

Šef odeljenja: Dr Cvetana Crnobarić, mr sci (od 31.12.2010)

DNEVNA BOLNICA ZA NEUROTICNE POREMEĆAJE I POREMEĆAJE LIČNOSTI

Šef odeljenja: Dr Jasmina Pavlov-Sofronijević (od 21.12.2010)

ODSEK ZA EPILEPSIJE I KLINIČKU NEUROFIZIOLOGIJU

Šef odseka: Dr Maja Milovanović, spec. neurologije, dr. sci (septembar 2010)

SLUŽBA ZA FARMACEUTSKU DELATNOST (APOTEKA) I LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU

Šef službe: Dr Čedo Miljević, dr sci, naučni saradnik (od 31.12.2010)

Glavna sestra: Ljiljana Luković, med. lab. (od 01.01.2011)

GLAVNA SESTRA INSTITUTA

Tatjana Pravilović, vms (od 04.01.2011)

Zamenik glavne sestree

Zlatko Vujin, vmt (od 11.01.2011)

GLAVNA SESTRA KLINIKE ZA ODRASLE

Slađana Milošević, vms (od 11.01.2011)

ODELJENJE ZA PSIHOTIČNE POREMEĆAJE, POLUINTENZIVNA NEGA

Milica Bogojević, vms (od 11.01.2011)

PRIM. DR ROZA PANOSKI imenovana je za nacionalnog predstavnika za sprovođenje globalne strategije za smanjenje štetnog uticaja korišćenja alkohola (18.11.2010)

Novosti

- Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski izabrana je, na Generalnoj skupštini održanoj 2. jula 2010. u Berlinu, za člana Borda novog evropskog udruženja *European Society for Studying of Personality Disorders – ESSPD*. Određena je za organizatora *Evropskog foruma o poremećajima ličnosti* koji će se održati u Beogradu od 2. do 4. novembra 2011. godine.
- Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski izabrana je za International Associate Royal College of Psychiatrists (septembar 2010).

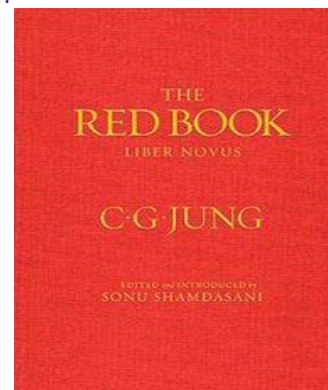
Priznanja / Nagrade

Viola Povše-Ivkić, specijalista opšte defektologije, logoped-reedukator, dobila je Povelju fonda „Profesor Miodrag V. Matić“, u znak priznanja za postignute rezultate u vaspitanju i obrazovanju dece i omladine ometene u razvoju i unapređenju defektološke teorije i prakse (januar 2010).

Dr Marija Mitković dobila je nagradu za najbolji posle-diplomski rad iz oblasti seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, Ministarstvo rada i socijalne politike u saradnji sa Programom Ujedinjenih Nacija za razvoj i uz finansijsku podršku Vlade Kraljevine Norveške, oktobar 2010. Teza „Zlostavljanje u detinjstvu i adolescenciji kao faktor rizika za povećanu sklonost odrasle osobe ka zlostavljanju dece će biti objavljena u vidu monografije.

Svetlana Zdravković, mr sci (jungovski analitičar, individualni član Međunarodne asocijacije za analitičku psihologiju (IAAP), pridruženi član Nezavisne grupe analitičkih psihologa (IGAP) u Londonu; član Saveza društava psihoterapeuta Srbije - SDPTS; magistar psihologije, specijalista medicinske psihologije) dobitnik je nagrade IAAP za sadržinski i estetski kvalitet poster prezentacije: *Zdravkovic S, Lecic-Tosevski D., „Approaching Multiplicity from Within“*. 18th International Congress of the International Association for Analytical Psychology (IAAP), Montreal, Canada, August 22-27, 2010. Nagrada je najnovije izdanje „Crvene knjige“ koji su autorke rada poklonile IMZ. Postala punopravni član Nezavisne grupe analitičkih psihologa (IGAP) u septembru 2010. godine.

Republička stručna komisija za mentalno zdravlje

Ministar zdravlja Republike Srbije Prof. Dr Tomica Miljosavljević je 08.12.2010. godine doneo rešenje o obrazovanju Republičke stručne komisije za mentalno zdravlje i imenovao je predsednika Prof. Dr Dušicu Lečić-Toševski kao i četrnaest članova. Na prvom sastanku držanom 20.12.2010. određeni su podpredsednik i sekretar komisije. Republička stručna komisija će se sastajati svake prve srede u mesecu u Institutu za mentalno zdravlje.

Predsednik komisije: Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski

Podpredsednik: Prof. Dr Goran Mihajlović

Sekretar: Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević

Članovi komisije: Prof. Dr Milutin Nenadović, Prof. Dr Branko Ćorić, Doc. Dr Aleksandar Jovanović, Prim. Dr Aleksandra Miličević-Kalašić, Prim. Dr Tomislav Gajić, Prim. dr Željko Rodić, Dr Jovanka Petrović, Mr sci. med. Tatjana Voskresenski, Dr Albina Stanojević, mr. sci. med, Prof. Dr Nikola Vučković, Prof. Dr Grozdanko Grbeša, Prim. Dr Vojislav Ćurčić

ZADACI REPUBLIČKE STRUČNE KOMISIJE SU DA:

- analizira postojeća i predlaže nova rešenja u oblasti prevencije mentalnih poremećaja i unapređenja mentalnog zdravlja
- utvrđuje i prati razvoj postojećeg zakonskog okvira i procedura za zaštitu prava osoba sa mentalnim poremećajima
- koordinira i prati projekte u oblasti mentalnog zdravlja na nacionalnom nivou
- predlaže reorganizaciju i racionalizaciju postojećih službi
- učestvuje u planiranju edukacije stručnjaka u oblasti mentalnog zdravlja i njihovom prilagođavanju zahtevima zaštite mentalnog zdravlja u zajednici
- predlaže razvoj standardizovanih procedura – smernica za dobru kliničku praksu u oblasti dijagnostike i lečenja mentalnih poremećaja
- učestvuje u uspostavljanju međusektorskih odbora radi uspostavljanja sveobuhvatne zaštite i lečenja osoba sa mentalnim poremećajima
- uspostavlja i osnažuje udruženja korisnika i porodičnih grupa
- obavlja druge poslove u oblasti mentalnog zdravlja

Posebna radna grupa za sprovođenje Posebnog protokola za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja

Ministar zdravlja Republike Srbije Prof. Dr Tomica Milosavljević je 08.12.2010. godine doneo rešenje o obrazovanju Posebne radne grupe i za predsednika radne grupe imenovao **Asist. dr Milicu Pejović-Milovančević** uz 14 članova.

Iz Instituta za mentalno zdravlje imenovani su:

Dušanka Kalanj, dipl. soc. radnik, Snežana Stojanović dipl. soc. radnik, Teodora Minčić, spec. med psihologije, Jelena Radosavljev-Kirćanski spec. med psihologije.

ZADACI POSEBNE RADNE GRUPE SU DA:

- sačini predloge programa edukacije za timove u primarnoj i sekundarnoj zaštiti
- sačini priručnik za primenu Posebnog protokola za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja sa Republičkim stručnim komisijama
- saraduje sa drugim Republičkim stručnim komisijama
- prati sprovođenje Posebnog protokola za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja
- saraduje sa kancelarijom UNICEF-a
- obavlja druge stručne poslove u ovaj oblasti

Projekt "Primena Posebnog protokola sistema zdravstvene zaštite dece od zlostavljanja i zanemarivanja"

Izvođač:

Institut za mentalno zdravlje, Kabinet za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja (imenovan od strane Ministarstva zdravlja Srbije)

Rukovodilac projekta: Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević

Koordinatori projekta: Jelena Radosavljev-Kirćanski, spec. med. psihologije i Snežana Stojanović dipl. soc. radnik

Poseban protokol sistema zdravstvene zaštite za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja Ministarstva zdravlja Republike Srbije usvojen je aprila 2009. godine i njime su definisane uloge i zadaci obavezujući za sve zdravstvene institucije i zdravstvene radnike i saradnike. Protokol nalaže formiranje i obuku Timova za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja u okviru zdravstvenih ustanova na svim nivoima zdravstvene zaštite. Primarna zdravstvena zaštita svojom pozicijom najdostupnijeg i prema opštoj populaciji dece usmerenog sektora ima izuzetno značajnu ulogu u prevenciji, ranom prepoznavanju, dokumentovanju, zbrinjavanju posledica zlostavljanja i zanemarivanja i usmeravanju u specijalizovane službe sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite.

Svaki zdravstveni radnik i saradnik je dužan da zbrine i prijavi sumnju na zlostavljanje i zanemarivanje stručnom timu zdravstvene ustanove. Svaka zdravstvena ustanova je dužna da u svom sastavu formira tim za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja (ZZ). Tim se formira u skladu sa Protokolom na osnovu specifičnosti ustanove i sredine sa zadatkom da prepozna slučajeve zlostavljanja i/ili zanemarivanja, prijavljuje ih nadležnom organu/službi, procenjuje rizik, stanje i potrebe deteta i porodice, da planira usluge i mere zaštite deteta, kao i da omogući stručnu pomoć kolegama i planira preventivne programe zaštite dece od zlostavljanja i zanemarivanja.

Ministarstvo zdravlja je prepoznalo urgentnu potrebu da podrži primenu Posebnog protokola u zdravstvenom sistemu, i dodelilo je Institutu za mentalno zdravlje vodeću ulogu u organizaciji i tehničkoj podršci procesa razvoja treninga i priručnika za primenu Posebnog protokola u zdravstvenom sistemu.

Projekt „Deci je mesto u porodici – transformacija rezidencijalnih ustanova za decu i razvijanje održivih alternativa“, UNICEF, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku

Dr Nenad Rudić, Dr Oliver Vidojević i Dušanka Kalanj, soc. radnik, učestvuju u realizaciji projekta, u sklopu kojega je štampan Priručnik za rad u zajednici sa porodicama dece sa smetnjama u razvoju, u kojem su oni autori određenih poglavlja.

Istraživački projekti

U okviru Sedmog okvirnog programa (Seventh Framework Program FP7) Evropske Unije, 1. februara 2009. godine otpočeo je multicentrični naučno istraživački projekat pod nazivom „Varijacije u broju genskih kopija kao faktor rizika za psihijatrijske poremećaje kod dece“. Koordinator projekta je Dr. Hreinn Stefansson ispred ustanove „deCODE Genetics“ iz Islanda. Osim navedene ustanove, u projekt je uključeno još sedam evropskih ustanova iz Islanda, Gruzije, Makedonije, Rusije, Srbije, Ukrajine i Velike Britanije. Predstavnik naše zemlje je Institut za mentalno zdravlje u Beogradu.

Tokom 2010. godine Tim Instituta za mentalno zdravlje ispunio je predviđen plan uključivanja pacijenata. U studiju su uključena 102 pacijenta sa dijagnozom psihotičnog poremećaja sa ranim početkom, od toga 11 pacijenata sa bipolarnim afektivnim poremećajem. Takođe, uključeno je 105 pacijenata sa dijagnozom poremećaja autističnog spektra. Kada su u pitanju kontrole, do kraja 2010. godine uključeno je njih 200, uglavnom studenata beogradskog univerziteta.

Oktobra 2010. godine u Atini održan je dvodnevni sastanak povodom osamnaestomesečnog rada na projektu. Sastanku su prisustvovali predstavnici svih zemalja učesnica, Islanda, Velike Britanije, Rusije, Makedonije, Ukrajine, Gruzije i Srbije. Asist. dr Milica Pejovic-Milovancevic i dr Vanja Mandić-Maravić, bili su predstavnici tima Instituta za mentalno zdravlje.

Tokom sastanka prikazan je i deo konkretnih rezultata dosadašnjeg toka projekta. Jedini do sada genotipizirani podaci bili su upravo podaci tima Instituta za mentalno zdravlje, čija je ekipa pohvaljena za uspešnu saradnju u projektu. Obradeno je 71 slučajeva i 86 kontrola. Napomenuto je da su uzorci bili visokog kvaliteta, te da nijedan subjekt nije isključen iz procesa genotipizacije. Uz naznaku da je uzorak još uvek mali da bi bilo značajne razlike, prikazani su najznačajniji nalazi našeg uzorka, koji potvrđuju dosadašnja saznanja o genetskim

polimorfizmima u psihijatrijskim poremećajima. Tokom ovog sastanka takođe su izloženi dosadašnji zadaci za svaki tim, naznačeno ono što je urađeno i što još preostaje kao zadatak.

Tim Instituta za mentalno zdravlje je ispunio sve što je bilo neophodno kada je u pitanju prevod instrumenata i organizacije metodologije istraživanja, kao i podnošenje osamnaestomesečnog finansijskog izveštaja. Obavljen je kompletan prevod ADI-Ra, uz kontakt sa izdavačem WPS, takođe napravljeni su radni prevodi SADS, DAWBA, Vineland skala.

U okviru ovog projekta, započeto je istraživanje u saradnji sa Institutom za biohemiju Medicinskog fakulteta u Beogradu, pod nazivom „Polimorfizam glutation-S-transferaza u autizmu i psihotičnim poremećajima sa ranim početkom“. Rukovodioci ovog projekta su Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević, Institut za mentalno zdravlje, Beograd i Prof. Dr Tanja Simić, Institut za biohemiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Tokom naredne godine neophodno je regrutovati još 100 pacijenata sa poremećajem autističnog spektra, 100 pacijenata sa psihotičnim poremećajem ranog početka, kao i 100 kontrola. Broj kontrola može biti veći od planiranog, posebno zbog povećanja snage istraživanja koje se može postići na taj način.

Ekipa iz deCode, Rejkjavik, Island i Dr Vanja Mandić-Maravić prilikom sastanka u Atini

Dnevna bolnica za adolescente

PASAŽ, socioterapijska grupa sa elementima interpersonalne analitičke terapije, koju vodi Dr Zagorka Bradić, namenjena je pacijentima koji su završili tretman u Dnevnoj bolnici za adolescente i odvija se svake prve srede u mesecu.

U januaru 2010, na klubu „Pasaž“ na inicijativu adolescenta koji su bili hospitalizovani u DBA, pokrenuta je nova aktivnost „**PRIMENJENO POZORIŠTE**“. Prvi susret je organizovan 18.01.2010. U okviru radionica Primenjenog pozorišta koje su se odigravale u početku jednom, a kasnije dva puta sedmično započet je rad na audio komadu „Podstanari – Unterwohner“. Učesnici su adolescenti koji su završili tretman u Dnevnoj bolnici za adolescente. Voditelj: Dr Zagorka Bradić.

Na junskom sastanku Pasaža, premijerno je predstavljen audio komad „Podstanari – Unterwohner“. Autori ovog komada su adolescenti koji su kroz trojezičnu igru rečima i zvucima prikazali svoju potragu za identitetom, vođenu splittingom, ranim projekcijama i projektivnom identifikacijom. Ova radio drama kreirana je kroz terapijsku aktivnost „primenjeno pozorište“, kroz koju se grupa adolescenata, njih devetoro, i Dr Zagorka Bradić bavili problemima odrastanja i sazrevanja koji podjednako brinu mlade u Beogradu i Kemnicu. Radionice primenjenog pozorišta odigravale su se od januara do aprila 2010. godine u DBA, gde je snimljen najveći deo radio drame. U maju 2010. godine ova ista radio drama je pod nazivom „*Audio razglednica iz Beograda*“, u formi zvučne instalacije predstavljena u galerijskom prostoru Lothringer 13/laden u Minhenu, a u okviru izložbe EXIT (Ausgang). O ovome je izvestio Književni list br. 95/96 (1.9. i 1.10. 2010.) pod naslovom „*Razumemo se (...kad hoćemo)*.“

U oktobru 2010. u okviru DBA počele su nove aktivnosti:

- o **UČENJE ŽIVOTNIH VEŠTINA**, radionica sa elementima KBT-a, ponedeljkom od 14h, vodi Dr Željka Košutić
- o **MALA ANALITIČKA GRUPA**, za dispanzerske pacijente, četvrtkom od 18h, vodi Dr Vesna Dukanac
- o **NAPREDNI ASERTIVNI TRENING ZA DISPANZERSKE PACIJENTE**, sredom od 18h, vodi Dr Željka Košutić

“Journal club” DBA

U okviru Journal club-a koji se u Dnevnoj bolnici za adolescente odvija svake treće srede u mesecu, tokom letnjih meseci održana su tri sastanka:

- “O gubitnicima i ponavljanim gubicima” – diskusija nakon prikazivanja filma Ivane Todorović “Rapresent”, o devetnaestogodišnjem beskućniku Bojanu, strastvenom crtaču grafita i hiphoperu, koji se bori za opstanak na ulicama Beograda.

- “Modaliteti art terapije i njen značaj u radu sa adolescentima” – ovom prilikom tim DBA je razmenio iskustva sa gošćama iz Engleske, od kojih Alice Woodroffe ima iza sebe višegodišnji angažman u različitim segmentima kreativnog rada sa mladima. Ovo je bila prilika da se osmisle i najave i budući oblici saradnje u kojima bi adolescenti DBA, zajedno sa osobljem, aktivno učestvovali u specifičnim celodnevničkim tematskim radionicama iz oblasti art terapije koje bi vodila Alice Woodroffe.
- “Narcizam” – Dr Sabina Jahović je timu DBA predstavila osnovne koncepte o kojima je bilo reči na letnjem seminaru psihoanalize u Odesi, posvećenom temi narcizma, koji je pohađala u avgustu. Nakon kratkog prikaza prezentacija i radionica u vezi sa konceptom narcizma, iz psihoanalitičke perspektive, na ovom susretu diskutovano je o nekim praktičnim aspektima koji se tiču rada sa adolescentima narcističnih roditelja.
- “Nidoterapija” - psiholog Tijana Vraneš prikazala je članovima tima DBA članak o novom pristupu u tretmanu poremećaja ličnosti, koji obuhvata fokus na promenu sredinskih faktora u cilju njihovog prilagođavanja potrebama pacijenta (06.10.2010).
- “O seksualno prenosivim bolestima” – Dr Dejan Todorović i Dr Tina Topoloska, lekari na specijalizaciji, govorili su o najnovijim saznanjima vezanim za transmisiju seksualno prenosivih bolesti, nakon čega su diskutovane konkretne dileme i poruke vezane za ovu temu, koje bi trebalo preneti adolescentima kroz psihoedukativne grupe (10.11.2010).

U okviru redovnih aktivnosti DBA, tokom oktobra i novembra, održan je tematski ciklus psihoedukativnih grupa pod nazivom “Tolerancija i diskriminacija”, koji je vodila Dr Sabina Jahović.

Grupna supervizija

Stručni konsultant Dnevne bolnice za adolescente Dr Michel Botbol, psihijatar i psihoanalitičar iz Pariza, 16. i 17. aprila 2010. godine održao je šest grupnih supervizija sa timom DBA.

Dr Botbol je preneo svoje iskustvo savetnika u Ministarstvu pravde Francuske u radu sa problematičnim, delinkventnim adolescentima i njihovim porodicama, a njegove supervizije obogatile su tim DBA novim saznanjima i iskustvom, i pružile podsticaj za nastavak izazovnog i nimalo jednostavnog rada sa adolescentima.

Posle predavanja „Empatija u terapijskom timu“ održanog na Lekcijama Instituta za mentalno zdravlje, Dr Michel Botbol psihijatar i psihoanalitičar iz Pariza, nastavio je rad sa timom Dnevne bolnice za adolescente (DBA), čiji je stručni konsultant od oktobra 2006. Ovoga puta radilo se dva dana, tokom kojih je održano 6 grupnih supervizija. Pored članova tima DBA koji su aktivno učestvovali i čiji način razmišljanja i rada Dr Botbol već poznaje, supervizijama su prisustvovali i lekari na specijalizaciji sa drugih kliničkih odeljenja, što je predstavljalo dodatnu inspiraciju i izazov, kako supervizoru, tako i svim učesnicima.

PRVA GRUPNA SUPERVIZIJA počela je 16.4.2010. u 11h 30 min. Tom prilikom razmatran je klinički prikaz petnaestogodišnje adolescentkinje koja je primljena u Dnevnu bolnicu za adolescente kao hitan slučaj, posle samopovređivanja. Visoko anksiozna i ambivalentna u odnosu na hospitalizaciju, sa ozbiljno poljuljanom narcističkom ravnotežom kako zbog razvojnih problema tako i zbog frustracije koju psihijatrijska hospitalizacija nosi, već na prijemnom timu pokazala je lepezu odbrana od pretećeg sloma u adolescenciji. Prikazano je kako je zadobijeno njeno poverenje i kako se izborilo vreme, koje je kroz kreativne aktivnosti u DBA i individualnu terapiju, pomoglo u uspostavljanju terapeutske prostora u umu ove na prijemu ozbiljno suicidalne adolescentkinje. Zatim je prikazan protokol jedne seanse u celosti, koji je supervizor detaljno analizirao uz učešće grupe.

S obzirom da je i porodici ove adolescentkinje bila neophodna pomoć, posle upoznavanja supervizora sa koncepcijom rada porodičnog terapeuta u Dnevnoj bolnici za adolescente, usledila je DRUGA SUPERVIZIJA, u kojoj je prikazana složena interakcija intrapsihičke, interpersonalne i dinamike cele porodice. Posebno je bio zanimljiv osvrt na razvojni uticaj novog kulturološkog miljea u kojem odrastaju adolescentkinja i njen brat, u odnosu na onaj iz kojeg su roditelji došli.

TREĆA SUPERVIZIJA obuhvatila je analizu protokola koji je napisan na osnovu izveštaja grupe adolescenata o stvaranju radio drame „Podstanari – Unterwohner“, a u

okviru terapijske aktivnosti „primenjeno pozorište“. Kroz trojezičnu igru rečima i zvucima, adolescenti su prikazali svoju potragu za identitetom vođenu splittingom, ranim projekcijama i projektivnom identifikacijom. Supervizor je na ovom primeru podvukao efikasnost „milieu“ terapije u lečenju adolescenata sa graničnim poremećajem ličnosti, i predložio uvođenje psihodrame.

Supervizija je završena u 15h, a zatim je na predlog Prof. Lečić-Toševski, u vreme terapije filmom što čini uobičajeni seting petkom u DBA, prikazan italijanski film „Čuvari duše“ koji govori o životu i radu jedne od pionira psihoanalize Sabine Spierlein, kroz njen odnos sa osnivačem analitičke psihologije, Karlom Gustavom Jungom.

Drugog dana, 17.04.2010. grupne supervizije trajale su od 10 do 14h. U ČETVRTOJ SUPERVIZIJI prikazan je protokol rada sa osamnaestogodišnjim adolescentom, čija je hospitalizacija bila u toku. Klinička slika teškog opsesivno kompulzivnog poremećaja i komplikovana porodična dinamika, obeshrabrivala je većinu članova tima, ali je rezilijentnost adolescenta i lečenje u Dnevnoj bolnici za adolescente koje je njegov stariji brat već uspešno završio, sa druge strane bilo podsticajno. Diskutovalo se bogato i živo, ukrštala su se mišljenja i argumenti članova tima kroz različita viđenja ovog adolescenta u „milieu“ terapiji. Uočen je adolescentov razvoj i napredak tokom hospitalizacije, posebno na planu socijalizacije i postepenog sticanja poverenja u druge. Supervizor je podvukao dobru saradnju između članova tima i njen uticaj na ishod lečenja adolescenta.

PETA SUPERVIZIJA bavila se prikazom neuspešnog lečenja adolescentkinje stare šesnaest godina koja je otpuštena iz DBA, nakon niza acting out reaganja kako njenih tako i majčinih, što je na kraju onemogućilo dalji nastavak lečenja. Diskutovano je o dilemama terapeuta, kako postupiti u tom i sličnim slučajevima, šta se moglo a šta se moralo uraditi. Dinamika koja je postala vidljiva unutar tima i različiti načini na koje su terapeut i drugi članovi tima doživljavali adolescentkinju, u velikoj meri reflektovali

su dinamiku porodice ove adolescentkinje. Dr Botbol je preneo svoje iskustvo savetnika u Ministarstvu pravde Francuske u radu sa ovako problematičnim, delinkventnim adolescentima i njihovim porodicama.

U ŠESTOJ, ZAVRŠNOJ SUPERVIZIJI prikazana je jedna seansa grupne terapije koja se dešavala neposredno pre supervizije i koja je na

interesantan i ilustrativan način dočarala i potvrdila neprestano preplitanje unutrašnje i spoljašnje dinamike adolescenata koji su prethodno individualno prikazani. Na taj način uspešno je zaokružena dvodnevna diskusija, a supervizije Dr Michela Botbola obogatile su nas novim saznanjima i iskustvom, i ohrabrine da nastavimo izazovan i nimalo jednostavan rad sa adolescentima.

Vanbolničke aktivnosti

- Poseta izložbi radova studenata Fakulteta primenjenih umetnosti održanoj u Studentskom kulturnom centru (22.01.2010)
- Poseta izložbi "Obnova manastira Hilandar – šest godina posle", SANU, na kojoj su predstavljeni rezultati obnove srpske carske lavre stradale u požaru 2004. godine (26.03.2010)
- Poseta izložbi stripova u Francuskom kulturnom centru koju je obavila izdavačka kuća "Beli put" (23.04.2010)
- Poseta izložbi „Pogled na francusko-belgijski strip“ u Francuskom kulturnom centru (16.04.2010)
- Poseta izložbi „Studenica – osam vekova slikarstva“ (23.05.2010)
- Poseta izložbi radova studenata na Fakultetu primenjenih umetnosti (09.06.2010)
- Poseta Botaničkoj bašti (11.06.2010)
- Poseta izložbi Arte Povera u Italijanskom kulturnom centru (25.06.2010)
- Sportski dan – organizovan u dvorištu IMZ (13.08.2010)
- Poseta izložbi „Izvajano vreme“ na Kalemegdanu (24.09.2010)
- Poseta izložbi „Karavađo – misterija dveju slika Sveti Franja u meditaciji“ u Italijanskom kulturnom centru (22.10.2010)
- Poseta izložbi fotografija "Beogradska ulična moda 19.veka", u Turističkom info centru (10.12.2010)
- Poseta izložbi "Put do slike – stvaralaštvo Save Šumanovića" u Domu Vojske (24.12.2010)

Kabinet za kliničke studije

Kabinet za kliničke studije je u proteklih godinu dana uspešno funkcionisao. Završene su četiri velike internacionalne studije III faze, aktivno se rade tri, a u pregovorima smo za izvršenje pet novih studija. Posebno treba naglasiti da su sve kontrole studija ("monitorinzi") protekle uspešno i bez zamerki.

U protekloj godini nastavljen je trend uključivanja većeg broja lekara i sestara u rad Kabineta. Takođe, treba istaći da su ulaganja Instituta u opremanje kabineta konstantna i dugoročna. U protekloj godini Kabinet je opremljen novim aparatima, odgovarajućim kancelarijskim nameštajem, EKG aparatom i, kao kruna svega, nabavka novog biohemijskog analizatora.

U okviru rada Kabineta posebna pažnja se poklanja timskom radu. Redovno se održavaju timski sastanci na čelu sa Prof. Dr Dušicom Lečić-Toševski, direktorom Instituta, Dr Čedom Miljevićem, šefom Kabineta i svim članovima tima, na kojima se prati rad Kabineta i otklanjaju eventualni problemi. Sve napred navedeno uz podrazumevanu stručnost, etičnost i pridržavanje svetskih standarda u izvođenju kliničkih studija, predstavlja neophodne uslove za redovno i uspešno funkcionisanje Kabineta.

Kao nužan preduslov za stručno obavljanje poslova u Kabinetu pojavljuje se konstantno stručno usavršavanje zaposlenih. U okviru takvih aktivnosti, Dr Čedo Miljević, šef Kabineta sudelovao je tokom protekle godine na nekoliko kongresa a publikovana su i tri in extenso rada u stranim stručnim časopisima. Takođe, Dr Miljević je održao predavanja na kongresima veštaka medicine rada. Nadalje nastavljeno je sa praksom edukacije i zvanične sertifikacije lekara za rad iz oblasti dobre kliničke prakse. Na kraju, zbog svega navedenog, ubeđeni smo da će se ovakav, uspešan i koristan rad kabineta nastaviti i u narednoj godini na zadovoljstvo pacijenata, članova tima ali i Instituta u celini.

Odsek za medicinsku genetiku

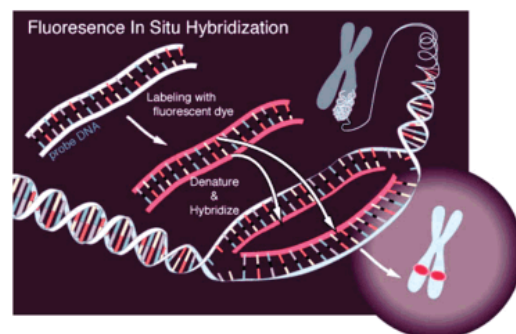
Poslednjih godina se na polju humane genetike beleži brzi napredak, uključujući kako mnoga naučna otkrića, tako i korišćenje novih dijagnostičkih testova u kliničkoj praksi. Godišnji broj sprovedenih testiranja u zemljama Evropske Unije raste zapanjujućom brzinom – od 100-300%, a procenjuje se da oko 30 miliona ljudi boluje od neke genetički determinisane bolesti. S obzirom na sve ovo, dužnost je i obaveza svih genetičara da obezbede rad svojih službi sa najvišim nivoom kvaliteta.

Upravo je sa ciljem poboljšanja i harmonizacije kvaliteta rada evropskih citogenetičkih laboratorija putem edukacije i eksterne procene kvaliteta 2005. godine započet projekat CEQA (Cytogenetic European Quality Assessment). Počev od 2006. godine, Odsek za medicinsku genetiku redovno i sa uspehom učestvuje u ovoj proceni kvaliteta rada. Upravo zahvaljujući tome, Odsek se nalazi na CEQA listi nacionalnih citogenetskih referentnih centara. U 2010. godini Odsek je učestvovao u proceni kvaliteta rada na horionskim čupicama. Naša laboratorija je dobila akreditaciju za rad za ovu metodu. Zvanični sertifikat ćemo dobiti u prvoj polovini 2011. godine.

Odsek za medicinsku genetiku je u aprilu uspešno izveo prvih deset analiza fluorescentne in situ hibridizacije (FISH). Time je uvedena nova metoda u rutinski rad laboratorije – FISH metoda na nativnim uzorcima amniona za najčešćih 5 numeričkih hromozomski aberacija, radi se paralelno sa rutinskom citogenetskom analizom. Primenom ove metode naša laboratorija se približila najsavremenijim dijagnostičkim trendovima u genetičkoj dijagnostici.

Krajem aprila, Dr Tatjana Mitrović, koja je radila na Odseku za medicinsku genetiku, odlazi u inostranstvo, a na njeno mesto primljen je Dr Aleksandar Misojčić, koji je radio u DZ Novi Beograd.

U periodu od 07. do 10. septembra 2010. u Odseku za medicinsku Genetiku IMZ-a bio je gost Prof. Dr Thomas Liehr sa Instituta za humanu Genetiku i antropologiju Univerzitetske klinike u Jeni. Tom prilikom je održao veoma posećeno predavanje na temu "New molecular cytogenetics possibilities in clinical genetics - Lots of FISH and not so much CHIPS". Predavanje je bilo akreditovano. Bio je to nastavak višegodišnje veoma uspešne saradnje našeg Odseka sa laboratorijom Prof. Liehra.

Klinika za bolesti zavisnosti

Klinika za bolesti zavisnosti Instituta za mentalno zdravlje u cilju sveobuhvatnijeg i boljeg sagledavanja ovih poremećaja organizovala je 29. marta 2010. godine radni sastanak u Institutu na koji su pozvani predstavnici svih beogradskih domova zdravlja i odeljenja gradskog centra za socijalni rad. Osnovni cilj sastanka bilo je zajedničko sagledavanje problema i teškoća u radu sa zavisnicima, pre svega na nivou Beograda. Stručnjaci Klinike pregledno su, kroz više aktuelnih tema, izneli svoja zapažanja, sa posebnim osvrtom na statističke podatke o uzorku pacijenata lečenih u Institutu u periodu jul-decembar 2009. godine. Iz saopštenih podataka može se zaključiti da postoji blagi porast broja alkoholičara, naročito onih sa težim telesnim poremećajima, i ono što nas posebno obavezuje, sve veća zloupotreba duvana, alkohola i marihuane koja je prepoznata među adolescentima.

Kako su zavisnici dobili obeležje bolesti u okviru medicine, a obeležje poremećaja ponašanja u okviru društvenog prestupništva, naši prikazi su se naročito odnosili na moguću saradnju sa primarnom zdravstvenom zaštitom i centrima za socijalni rad zarad poboljšanja lečenja i praćenja ovih ubedljivih i mogućih nosilaca socijalno-psihijatrijske bolesti i socijalne patologije.

Posebno nas raduje što su sastanku prisustvovali, pored predstavnice gradskog sekretarijata za zdravlje i predstavnici svih odeljenja gradskog centra za socijalni rad kao i kolege iz većine domova zdravlja koji su konstruktivnim diskusijama podržali značaj tešnje i šire saradnje u budućnosti, naročito kada se radi o problemima zavisnosti u adolescenciji.

Opšti zaključak donet je u pravcu određivanja jasne socijalne mreže aktivnosti uz dalju obavezu postavljanja ciljeva prevencije i lečenja pred sve učesnike: pacijente, saradnike – porodice, primarnu zdravstvenu zaštitu, centre za socijalni rad, škole i univerzitete, policiju, tužilaštva i sudove i, posebno, lokalnu i republičku administraciju.

Početkom maja 2010. iz tehničkih razloga, pre svega zbog nemogućnosti učešća predstavnika sudova, sastanak je organizovan sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola sa teritorije Beograda. U skoro tročasovnom radu naši saradnici iz Paunove izneli su tekuće podatke o uzorku lečenih pacijenata tokom 2009, posebno vezano za adolescentni uzrast jer deo Dnevne bolnice u Paunovoj ima izraziti preventivni metodološki pristup adolescentima sa njihovim porodicama. Istovremeno odziv nastavnika, pedagoga, i psihologa iz beogradskih škola potvrdio je značajnost podržavanja socijalno-pedagoške mreže u preventivnom radu sa adolescentima "probantima" i njihovim porodicama.

Predavanja su se pod rukovodstvom Prof. Dr Branka Ćorića nastavila i razvila u pravu radionicu susretanja u kojoj su svoja zapažanja i mišljenje izneli predstavnici škola. Njihova zainteresovanost i spremnost da otkriju tekući problem kod svojih đaka, i pravovremeno podstaknu i roditelje i vršnjake na konstruktivnu saradnju oko prevencije zloupotrebe supstanci, pre svega, pušenja duvana, pijenja alkohola i "duvanja" marihuane bila je veoma korisna.

U zaključku, naša Klinika prepoznata je kao središte novih saznanja i socijalno-psihijatrijskih aktivnosti u vezi sa bolestima zavisnosti, pa ćemo u tom smislu nastaviti sa edukativnim kursovima i programima prevencije u društvenim oblastima kao što su zdravstvo, prosveta, centri za socijalni rad, sudovi i policija, sportske organizacije i predstavnici lokalne zajednice.

Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem

8-9.10.2010, Institut za mentalno zdravlje, pokrovitelj Ministarstvo zdravlja Republike Srbije

Organizatori: Udruženje za kliničku neurofiziologiju Srbije i Crne Gore i Institut za mentalno zdravlje
Organizacioni odbor: Prof. Dr Žarko Martinović, predsednik, Dr Nevenka Buder, Dr Mirjana Jovanović, Dr Maja Milovanović, Doc. Dr Nenad Rajšić, Slavica Dražić, Velimirka Lilić, Miroslava Majstorović, Danica Milanović, Milica Redli, Snežana Zlatanov

Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski, direktor Instituta, član Počasnog odbora Simpozijuma

Usmena izlaganja:

- Žarko Martinović, Nenad Rajšić. Prezentacija vodiča za praksu kliničke neurofiziologije IV – KVANTITATIVNI EEG
- Maja Milovanović, Žarko Martinović. Evaluacija neepileptiformnih aktivnosti kod odraslih
- Žarko Martinović. Periodične EEG aktivnosti
- Žarko Martinović. Autonomni epileptični napadi

Kabinet za obrazovnu delatnost

Institut za mentalno zdravlje je nastavna baza Medicinskog fakulteta, Filozofskog fakulteta (Odeljenje za psihologiju i sociologiju), Fakulteta političkih nauka, Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Visoke zdravstvene škole strukovnih studija i Medicinske škole, Srednje medicinske škole i Departmana za psihologiju Fakulteta za medije i komunikacije Univerziteta Singidunum.

U saradnji sa Medicinskim fakultetom, Institut za mentalno zdravlje je organizator posle diplomskih studija iz Socijalne psihijatrije.

Budući da je Institut za mentalno zdravlje akreditovan od strane Evropske asocijacije za psihoterapiju (EAP), radi kao Trening Institut koji edukuje stručnjake iz oblasti Sistemske porodične terapije.

U okviru Instituta za mentalno zdravlje radi Kabinet za obrazovnu delatnost koji učestvuje u realizaciji pomenutih aktivnosti. Organizacionu strukturu Kabineta čine:

Šef Kabineta: Doc. Dr Saveta Draganić-Gajić

Sekretar Kabineta: Jelena Mirić-Odžić

Svi voditelji i učesnici u nastavi

U toku 2010. godine organizovane su sledeće edukacije u okviru Kabineta za obrazovnu delatnost:

- Sistemska porodična terapija (I, II, III i IV godina)
- Sistemska porodična terapija (I godina), edukacija u Crnoj Gori
- Balint seminar (Balint grupe)
- Mentalna higijena razvojnog doba
- Zdravo roditeljstvo
- Edukacija za zdravstvene radnike i saradnike u zajednici
- Sistemska porodična terapija alkoholizma
- Uvodni kurs iz Rorschach-testa - Exnerov integrativni sistem
- Opšta i specifična reedukacija psihomotorike i relaksacija
- Citogenetičke metode kultivacije različitih tkiva
- Citogenetička analiza tkiva
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara za rad u službama za zaštitu mentalnog zdravlja
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara o bolestima zavisnosti
- Analitička (jungovska) psihologija i kreativnost
- Značaj prenatalne dijagnostike i genetičko savetovanje

U toku 2010. godine od strane Zdravstvenog saveta Srbije akreditovana su 24 edukativna programa Instituta za mentalno zdravlje. Inicirana je i započeta organizacija kraćih kurseva (jednodnevnih ili dvodnevnih) kojima se, pored višegodišnjih edukativnih programa po kojima se godinama unazad Institut za mentalno zdravlje prepoznaje kao referentna ustanova, izašlo u susret aktuelnim potrebama stručnjaka različitih profila.

U junu su podeljeni sertifikati za edukante koji su završili edukaciju u školskoj 2009/2010. U septembru je uspešno završena I godina edukacije iz Sistemske porodične terapije koja je krajem 2009. započeta u Crnoj Gori i u decembru se nastavlja edukacija (II godina). Takođe, pripremljeni su programi za školsku 2010/2011. godinu, objavljeni na sajtu Instituta za mentalno zdravlje, upućeni e-mailom i poštom na sve zdravstvene ustanove, Centre za socijalni rad, škole i vrtiće.

Spisak programa akreditovanih u 2010.

	R. br.	Naziv	Vrsta	Trajanje	Bod. pred.	Bod. sluš.
Jan.	A-1-544/2010	Analitička psihologija i kreativnost	domaći kurs I	72 sata	12	6
Apr.	A-1-2286/10	Najčešći mentalni poremećaji u kliničkoj praksi	domaći kurs I	12 sata	11	6
Jul	A-1-3250/10	Zdravo roditeljstvo I – prevencija poremećaja u ranom odnosu roditelj dete kroz rad sa trudnicama i roditeljima dece do godinu dana	domaći kurs I	40 sati	11	6
	A-1-3152/10	Sistemska pristup porodici sa mentalnim poremećajem	domaći kurs II	6 sati	8	4
	A-1-3254/10	Zdravo roditeljstvo II – unapređenje mentalnog zdravlja predškolske dece kroz rad sa roditeljima	domaći kurs I	40 sati	11	6
	A-1-3150/10	Nehemijske zavisnosti (kocka, internet) – prepoznavanje i tretman	domaći kurs I	6 sati	11	6
	A-1-3253/10	Sistemska porodična terapija alkoholizma-uvodni kurs 2	domaći kurs I	35 sati	12	6
	A-1-3153/10	Sistemska porodična terapija alkoholizma-uvodni kurs 1	domaći kurs I	15 sati	10	5
	A-1-3252/10	Značaj prenatalne dijagnostike i genetičko savetovanje	domaći kurs I	35 sati ned / 3 mes	10	5
	A-1-3251/10	Osnove tretmana i prevencije alkoholizma	domaći kurs I	6 sati	11	6
	D-1-2469/10	Edukacija medicinskih sestara i tehničara iz bolesti zavisnosti	kurs	45 sati	12	6
	D-1-2470/10	Edukacija medicinskih sestara i tehničara za rad u službama za zaštitu mentalnog zdravlja	kurs	144 sata	12	6
	C-1-5/10	Ovladavanje znanjima i veštinama porodičnog savetovanja	domaći kurs I	100 sati	12	6
	C-1-8/10	Nasilje u porodici	domaći kurs I	6 sati	12	6
	C-1-13/10	Kratki repertorijum bolesti zavisnosti	domaći kurs I	6 sati	11	6
	A-1-3151/10	Dijagnostičko-terapijske smernice za alkoholizam	stručni sastanak	2,5 sati	3	2
	A-1-3164/10	New monecluar citogenetic possibilities in clinical genetic – nove monekularne citogenetične mogućnosti u citogenetici	stručni sastanak	2 sata	2	1
	A-1-3149/10	Maligni narcizam- od bajke do surove realnosti	stručni sastanak	2 sata	3	2
Sept.	A-1-4236/10	Zloupotreba- zavisnost od benzodiazepina. klinička slika lečenja i prevencija	domaći kurs I	6 sati	11	6
	A-1-4279/10	Specifičnosti alkoholizma kod žena, lečenje i prevencija	domaći kurs I	6 sati	10	5
	A-1-4289/10	Porodične posledice alkoholizma- deca iz alkoholičarskih posledica	domaći kurs I	6 sati	10	5
	D-1-3056/10	Multidisciplinarni tretman pacijenata sa psihotičnim poremećajem	domaći kurs I	6 sati	10	5
	A-1-4111/10	Medicina u eri decivilizacije	stručni sastanak	2 sata	3	2
	A-1-4227/10	Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre	dom. simpozijum	10 sati, 2 dana	12	6

Lekcije IMZ, 2010.

Kabinet za obrazovnu delatnost organizuje Seminar – Lekcije, koji je namenjen zaposlenima u Institutu za mentalno zdravlje kao i gostima iz drugih ustanova. Seminar se odvija dva puta mesečno a predavači su eminentni stručnjaci, kako iz Instituta, ostalih ustanova iz zemlje, tako i iz poznatih evropskih i svetskih ustanova.

Tokom 2010. od strane Zdravstvenog saveta Srbije akreditovana su 4 stručna sastanka koja su prezentovana u okviru Lekcija.

15. januar 2010.

Asist. Dr Saveta Draganić-Gajić, Dr Olga Čolović
162nd ANNUAL MEETING, APA, SAN FRANCISCO

29. januar 2010.

Dr Oliver Vidojević / VIP TEACH TRENING ZA TRENERE
U PREVENCIJI NASILJA U JUGOISTOČNOJ EVROPI

19. mart 2010.

Dr Biljana Lukić, Dr Dragana Jančić, Dr Vanja Mandić-Maravić, Dr Danilo Pešić / European Psychiatric Association (EPA), 18th EUROPEAN CONGRESS OF PSYCHIATRY, Munich, Germany – Izveštaj

22. mart 2010.

Dr Kristian Hagestad / PATIENTS' RIGHTS – WITH SPECIAL EMPHASIS ON PSYCHIATRIC PATIENTS

09. april 2010.

Ann Shearer, jungovski analitičar, London / O MITOVIMA I KREATIVNOSTI

16. april 2010.

Doc. Dr Michel Botbol, deciji i adolescentni psihijatar, Univerzitet u Parizu / THE ROLE AND IMPORTANCE OF EMPATHY IN THE THERAPEUTIC TEAM

30. april 2010.

Akademik Vladeta Jerotić / PSIHOLOGIJA STVARALAŠTVA

14. maj 2010.

Juliet Miller, jungovski analitičar, London / O ODNOSU ŽENSKE KREATIVNOSTI I DESTRUKTIVNOSTI

28. maj 2010.

Maria Anna Bernasconi, jungovski analitičar, London, Ciriš / O PRONALAZENJU SMISLA KROZ UMETNOST POSMATRANO IZ PERSPEKTIVE JUNGOVSKE PSIHOLOGIJE

11. jun 2010.

Dr Milica Pejović-Milovančević, Teodora Minčić, psih., Jelena Radosavljev-Kirćanski, psih., Dušanka Kalanj, dipl.soc.radnik, Snežana Stojanović, dipl. soc. radnik, Slavka Lakićević, pravnik / PREDSTAVLJANJE PROTOKOLA ZA ZAŠTITU DECE OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA U SISTEMU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

25. jun 2010.

Elizabeth Gordon, jungovski analitičar, London / O ARHETIPSKIM BAJKAMA I POSEBNO O PEPELJUGI

08. septembar 2010.

Dr Thomas Liehr, Institut fur Humangenetik und Antropologie, Jena, Germany / NOVE MOLEKULARNE CITOGENETIČKE MOGUĆNOSTI U KLINIČKOJ GENETICI (akreditovan)

17. septembar 2010.

Prof. Dr Renos Papadopoulos, Jungian analyst, London / IMAGES OF HOME: IN CLINICAL AND FIELD CONTEXTS FROM A JUNGIAN PERSPECTIVE

24. septembar 2010.

Dr Mila Goldner Vukov, Department of Psychiatry University of Auckland, New Zealand, Consultant Psychiatrist, Cairns Integrated Mental Health, Queensland, Australia / MALIGNI NARCIZAM – OD BAJKE DO SUROVE REALNOSTI (akreditovan)

15. oktobar 2010.

Dr Ivica Mladenović, Doc. Dr Petar Nastasić / DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKE SMERNICE ZA ALKOHOLIZAM (akreditovan)

12. novembar 2010.

Klinika za odrasle – Kliničko odeljenje za psihotične poremećaje / NEUROLEPTIČKI MALIGNI SINDROM – PRIKAZ SLUČAJA

26. novembar 2010.

Dr Massimo Caci, Jungian analyst, Parlemo, Italy / SUPERVISING AND BEING SUPERVISED

09. decembar 2010.

Prof. Dr Norman Sartorius, Geneva, Switzerland / MEDICINA U ERI DECIVILIZACIJE (akreditovan)

10. decembar 2010.

Klinika za decu i omladinu, DEAPS, MENTALNO ZDRAVLJE DECE I MLADIH, NOVA RAZUMEVANJA, NOVE MOGUĆNOSTI, Zlatibor, Srbija - Izveštaj sa kongresa
57th ANNUAL MEETING OF AMERICAN ACADEMY OF CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY, NEW YORK - Izveštaj sa kongresa

17. decembar 2010.

Doc. Mirjana Divac-Jovanović, Fakultet za medije i komunikacije, Univerzitet Singidunum, Beograd / BUDUĆNOST PSIHOTERAPIJE

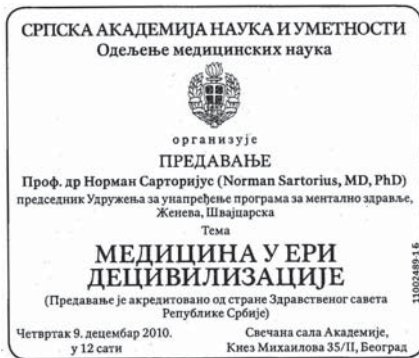
Gost Instituta

Prof. Dr Norman Sartorius, predsednik Udruženja za unapređenje programa za mentalno zdravlje, Ženeva, Švajcarska, bio je gost Instituta za mentalno zdravlje od 8. do 10. decembra 2010. godine.

8. decembra prisustvovao je sastanku Stručnog kolegijuma Instituta a u popodnevним satima održao radionicu za mlade psihijatre i psihologe – "RADIONICA O PROFESIONALNIM VEŠTINAMA"

Radionici su prisustvovali: Dr Aleksandar Misojčić, Dr Aleksandar Repac, Dr Amir Peljto, Dr Ana Munjiza, Dr Danilo Pešić, Dr Dejan Todorović, Dr Dragana Jančić, Dr Marija Mitković, Dr Milutin Kostić, Dr Nikola Jovanović, Dr Vanja Mandić, Anka Marjanović, dipl. psiholog, Ivana Peruničić, dipl. psiholog, Jasmina Vrbaški, dipl. psiholog, Milica Pejić, dipl. psiholog, Snežana Svetozarević, dipl. psiholog, Tijana Vraneš, dipl. psiholog, Ivana Raković, dipl. socijalni radnik.

9. decembra održao je predavanje u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti u organizaciji Odeljenja za medicinske nauke SANU.

Edukacija o psihijatrijskim problemima u opštoj praksi

Institut za mentalno zdravlje je u saradnji sa Komitetom za ljudska prava Norveškog lekarskog društva i Zavodom za javno zdravlje iz Sarajeva, organizovao je peti kurs Edukacije o psihijatrijskim problemima u opštoj praksi i u 2010. Program je odobrila i podržala SZO. Ovakva edukacija je aktivnost i obaveza koju Institut ima kao Kolaborativni centar SZO (za Work force development) i sastavni je deo Strategije za razvoj mentalnog zdravlja. Kurs je akreditovan od strane Zdravstvenog saveta RS.

Isti program sproveden je u Beogradu i Sarajevu (četiri modula i pet tema):

- Fizička oboljenja i osobe sa mentalnim poremećajima
- Somatoformni poremećaji
- Poremećaji ličnosti
- Seksualni poremećaji i poremećaji rodnog identiteta
- Mentalno zdravlje i kvalitet života

Cilj projekta je poboljšanje znanja lekara opšte prakse kao i poboljšanje kompetentnosti u radu sa pacijentima sa mentalnim poremećajima i problemima.

Evaluacija je održana u Institutu za mentalno zdravlje, 29.04.2010.

Pre-i post-evaluacija potvrdila je odličnu organizaciju treninga kao i da su lekari opšte prakse dobili odgovore na najčešća pitanja koja se tiču odabranih tema iz oblasti mentalnog zdravlja.

Evaluacija

- Evaluacija treninga u Sarajevu. Dr Emira Tanović-Mikulec
- Evaluacija treninga u Beogradu. Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski
- Izveštaj o uzajamnoj razmeni i poseti lekara opšte prakse. Prim. Dr Bogdanka Čabak
- Impresije o edukaciji i predlozi za buduće aktivnosti - lekari opšte prakse, učesnici kursa

Saradnja sa medijima – PR služba

Aktivnosti odgovornog lica za saradnju sa medijima tokom 2010-te godine realizovane su kroz nekoliko velikih akcija u organizaciji Instituta za mentalno zdravlje i kontinuiranu individualnu saradnju sa predstavnicima pisanih i elektronskih javnih glasila. Izdvajamo neke od aktivnosti:

- Javnost je obaveštena i nadležni organi pozvani na aktivno učešće u stručnom sastanku koji je imao za temu „KLINIK ZA BOLESTI ZAVISNOSTI INSTITUTA ZA MENTALNO ZDRAVLJE I UNAPREĐENJE SOCINALNO-MEDICINSKE MREŽE U TRETMANU BOLESTI ZAVISNOSTI“ (IMZ, 29.03.2010)
- Gostovanje Dr Kristiana Hagestadta, šefa Regionalnog medicinskog kantona u Norveškoj, koji je u Institutu za mentalno zdravlje 22.03.2010. godine govorio o pravima pacijenata sa posebnim osvrtom na psihijatrijske pacijente.
- Doc. Dr Michel Botbol, dečiji i adolescentni psihijatar i psihoanalitičar, ekspert za psihijatriju u javnom sektoru i dugogodišnji direktor najveće psihijatrijske klinike za adolescente i mlade u Evropi (Klinika „Dupre“) u Parizu, održao je predavanje po pozivu „ULOGA I ZNAČAJ EMPATIJE U TERAPIJSKOM TIMU“ (IMZ, 16.04.2010).
- Intervju o prepoznavanju mentalnih problema i poremećaja koji nisu upadljivi i primetni ljudima van psihijatrijske struke, imajući na umu preplavljenost novinskih članaka koji ukazuju na ubistva, napade i tragedije koje su realizovale osobe za koje njihova okolina nije ni slutila da imaju neki mentalni poremećaj (Blicov portal „Žena“, septembar 2010).
- Članci na temu nasilja među mladima - dnevnog lista NOVOSTI. Ukazano je na rad ekspertske grupe stručnjaka IMZ na objavljivanju Smernica za prevenciju nasilja među mladima i Smernica za prevenciju samoubistva i samoubilačkog ponašanja kod mladih. Čitava akcija je podržana od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije, i predstavlja deo Nacionalne strategije za razvoj mentalnog zdravlja Republike Srbije.
- Članak Dr Sanje Nikolić „Ulicom haraju bande klinaca“ koji govori o sve raširenijem i brutalnijem nasilju među mladima (Novosti, novembar 2010).
- Dnevni list BLIC pisalo o depresiji u trudnoći konsultujući ginekologe i psihijatre naše kuće (novembar 2010. godine).
- Predavanje „MEDICINA U ERI DECIVILIZACIJE“, Prof. Dr Norman Sartorijus, predsednik Udruženja za unapređenje programa za mentalno zdravlje iz Ženeve,

održano 09.12.2010. godine u Svečanoj Sali Akademije nauka i umetnosti.

Predavanje je medijski najavljeno i praćeno od strane novinara koji prate zdravstvene teme u pisanim i elektronskim izvorima informacija. (Redakcija dnevnih novina DANAS - gosp. Jasmina Tomašević i Redakcija zdravstvenog pregleda - gosp. Jelena Blagojević).

Tokom 2010. godine kontinuirano je sprovedena bilateralna saradnja sa predstavnicima TV medijskih kuća, novinarima dnevnih i nedeljnih listova i časopisa, uz nastojanje da se na objektiv i stručan način javnost informiše o radu Instituta. Saradnja je uspostavljena i sa osobom zaduženom za kontakte sa javnošću SANU, Odeljenja medicinskih nauka, gosp. Dejanom Maslikovićem, radi razmenjivanja informacija od značaja za unapređivanje i praćenje naučnog, profesionalnog i stručnog rada iz oblasti kojom se bavi Institut za mentalno zdravlje. Od glavnog urednika i redakcije Mesečnika za medicinsku javnost, WHITE, dobijena je povratna informacija da će o predavanju Prof. Dr Sartorijusa javnost biti obaveštena u narednom štampanom broju.

PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2011. GODINU

- nastavak održavanja i negovanja kontakata sa novinarima, predstavnicima medijskih kuća
- obaveštavanje javnosti o aktivnostima Instituta za mentalno zdravlje na polju unapređenja mentalnog zdravlja i borbi protiv stigmatizacije psihijatrijski obolelih lica
- proširivanje delatnosti u oblasti internog informisanja
- usavršavanje u sferi komunikologije i javnog nastupa
- motivacija i edukacija kolega za kontakt sa novinarima u cilju približavanja mogućnosti prepoznavanja simptoma mentalnih bolesti i načina njihovog prevazilaženja, na prihvatljiv i razumljiv način široj populaciji.

“Journal club”

Institut za mentalno zdravlje je u sklopu edukacije mladih lekara ustanove od jula 2009. godine započeo sa redovnim naučno-istraživačkim klubom, tzv. „Journal Club“-om. Svakog poslednjeg petka u mesecu u velikoj sali na V spratu, predavač je jedan od mladih lekara na specijalizaciji ili kliničkih lekara zaposlenih u našoj ustanovi, čiji zadatak je da pripremi pregled najaktuelnijih i najintragantnijih naučnih radova iz određene oblasti u vidu prezentacije. Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski koordiniše rad ovog Kluba, njeni saveti, primeri i pitanja za razmišljanja podstiču diskusije kojima se potencira kreativnost i individualnost članova, ali i neguje kohezija mladog tima.

Značaj ovih sastanaka je višestruk: mladi lekari uče da filtriraju najbitnije rezultate i ideje iz stručnih časopisa, timski sagledavaju različite etičke i profesionalne probleme i dileme, uče se formi prezentiranja, pisanja, ali i diskutovanja različitih teorija i hipoteza i unapređuju svoja znanja iz savremene psihijatrije.

Pregled dosadašnjih sastanaka:

- Dr Danilo Pešić
O psihozama ranog početka (Early onset psychoses) /20.07.2009/
- Dr Dragana Jančić
Shizofrenija – istraživanje perceptivnih obmana /02.10.2009/
- Dr Milutin Kostić
Etiologija depresija /06.11.2009/
- Dr Vanja Mandić-Maravić
Kvantitativna genetika i kompleksni genetski poremećaji u psihijatriji /25.12.2009/
- Dr Marija Mitković
Zlostavljanje u detinjstvu i poremećaji ličnosti /22.02.2010/
- Ivana Peruničić, psiholog
Poslušnost i pokoravanje autoritetu /26.03.2010/
- Dr Aleksandar Repac
Neuropsihoanaliza /07.05.2010/
- Dr Dejan Todorović
Uloga zloupotrebe kanabisa u etiopatogenezi psihoza /28.05.2010/
- Dr Nikola Jovanović
Suicidologija /29.10.2010/
- Dr Ana Munjiza
Komorbiditet psihijatrijskih i somatskih bolesti /24.12.2010/

Donacije

„Henkel“ je donirao 20 novogodišnjih paketića, decembar 2010.

„Rotary club – Beograd“ novembra 2010. godine donirao 25 jastuka, 25 letnjih i 25 zimskih jorgana. Isti klub je decembra 2010. donirao 20 novogodišnjih paketića.

„Orient Emoporium“ Beograd donirao je u novembru i decembru materijal za radnu terapiju za pacijente Instituta za mentalno zdravlje.

Održana je novogodišnja prodajna izložba dečijih radova na nivou Instituta.

Aktivnosti medicinskih sestara i tehničara IMZ

Dvodnevna radionica „Menadžment u zdravstvu i razvoj zdravstvene nege“

Projekt Ministarstva zdravlja „Obuka za menadžment u zdravstvu“, koji finansira Evropska unija
22-23. april, 11-12. oktobar, 20-21. oktobar 2010.

Predavanje je održao međunarodni ekspert Dejvid Lis, zajedno sa Ivankom Adžić, načelnicom sektora za ljudske resurse Kliničkog centra Srbije. Cilj radionice bio je unapređenje znanja sestara i samog procesa zdravstvene nege kroz: Edukaciju sestara o razvoju sestrinske delatnosti na međunarodnom nivou; Edukaciju sestara o ulogama sestara u procesu zdravstvene nege; Sticanje specifičnih znanja i veština koje mogu primeniti u svakodnevnom radu.

Učesnici radionice: Zlatko Vujin, Marina Lučić, Snežana Bjelobala, Maja Stoisavljević, Danijela Vidić, Snežana Zlatanov, Miroslava Majstorović, Slađana Milošević, Radica Stančetić, Julijana Arsenović, Sonja Nikolić, Marta Trivić, Sanja Glavonjić.

XI Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica (Tara, 10-14. maj 2010).

Usmene prezentacije:

- Jerić Marija. Zadaci medicinske sestre u Dnevnoj Bolnici za adolescente
- Pravilović Tatjana. Sindrom izgaranja i dimenzije ličnosti kod medicinskih sestara-tehničara na psihijatriji
- Šimunović Sanja. Psihosocijalna podrška porodice u tretmanu pacijenata
- Vujin Zlatko. Psihoorganski sindrom, prepoznavanje, manifestacija i pristup medicinske sestre-tehničara

Poster:

- Bjelobaba Snežana. Emocionalna pismenost kod pacijenata sa afektivnim poremećajima
- Đorđević Emilija. Delokrug rada medicinske sestre u dnevnoj bolnici za decu sa razvojnim poremećajima
- Jakovljević Željko. Životne krize kao deklarišući faktor u nastanku psihotičnih poremećaja
- Pantelić-Stamenović Svetlana. Kulturološke komponente u lečenju psihoza
- Vidić-Maksimović Danijela. Zdravstvena nega pacijenata sa bipolarnim afektivnim poremećajima

Sastanak Udruženja medicinskih sestara, tehničara i babica, Opšta bolnica Šabac (22.10.2010)

- Usmena prezentacija: Vujin Zlatko. Partnerski odnos medicinska sestra (tehničar)-pacijent

Edukativni seminar KBC „Bežanijska kosa“ (22.11.2010)

- Usmena prezentacija: Vujin Zlatko. Psihoorganski sindrom, prepoznavanje, manifestacija i pristup medicinske sestre-tehničara

Simpozijum Udruženja medicinskih sestara-tehničara i babica Republike Srbije (Tara, 24-27.11.2010)

- Usmena prezentacija: Dukić-Jovanović Vesna. Mesto i uloga biblioterapije u radu Dnevne bolnice za adolescente.

Okrugli sto: Adolescencija i adolescenti, kako im pomoći

Moderator: Zlatko Vujin, vmt

Usmene prezentacije:

- Dr Zagorka Bradić. Odrastanje kroz „milieu“ terapiju Dnevne bolnice za adolescente
- Milošević Olivera, vms. Dileme, izazovi i teškoće u radu sa adolescentima koji se samopovređuju – prikaz bolesnika
- Tatjana Pravilović, vms. Lečenje adolescenata u hospitalnim uslovima rane psihoze
- Dr Svetislav Mitrović. Faktori rizika za uspostavljanje zavisnosti od psihoaktivnih supstanci kod adolescenata
- Ljiljana Lutovac, vms. Adolescenti zavisnici od psihoaktivnih supstanci i lečenje u kliničkim uslovima

Poster:

- Bogojević Milica. Komunikacione veštine, pristup i motivacija - depresivni pacijent, za intravensku aplikaciju.
- Laka Đorđe. Kvalitet života shizofrenog pacijenta

Socioterapijski klub lečenih alkoholičara „Palmotićevo“

U nedelju 15. maja 2010. godine održana je 47. Skupština STKLA „Palmotićevo“. Skupštini su prisustvovali mnogobrojni gosti: članovi 15 klubova lečenih alkoholičara iz Beograda i Srbije; terapeuti našeg i drugih klubova lečenih alkoholičara, kao i predstavnici „Telekoma“ i GSP Beograd.

Centralnu temu skupštine je iznela Sekcija za saradnice i primarne pacijentkinje pod nazivom „Rehabilitacija žena zavisnih od alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci“. Iznosile su svoje otpore, krize i motive za nastavak uspešnog lečenja, a svaka je svoje izlaganje završavala recitovanjem stihova omiljenih pesnika: Jovana Dučića, Sergeja Jesenjina, Desanke Maksimović, Branka Miljkovića i Miroslava Antića, uz pratnju zvuka gitare.

O uspešnosti Skupštine govore mnogobrojni komentari i pohvale gostujućih klubova. Veliko zadovoljstvo i čast nam je pružila Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski, direktorka Instituta za mentalno zdravlje, koja se na kraju rečima podrške obratila skupu.

**Socioterapijski klub lečenih alkoholičara „Palmotićevo“ – organizovao je prigodni program
30.12.2010. za decu članova kluba i terapeuta povodom Nove godine.**

Klubovi pacijenata

Na sportskim terenima Ade Ciganlije 9. oktobra 2010. godine održana je manifestacija „365 dana za mentalno zdravlje“ koju, povodom Svetskog dana zaštite mentalnog zdravlja, organizovao Caritas Srbije u saradnji sa JP Ada Ciganlija i Ministarstvom zdravlja. U kampanji su učestvovala različita udruženja koja se bave podrškom osobama s teškoćama u mentalnom zdravlju.

Pacijenti „Kluba sredom“ predvođeni Marinom Paunović i Verom Milić predstavili su se izložbom slikarskih radova i učestvovali u fudbalskoj utakmici sa poznatim ličnostima, drugim korisnicima, lekarima, volonterima i prolaznicima.

Na skupu su govorili: Dr Periša Simonović, državni sekretar, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, Msgr. Stanislav Hočevar, beogradski nadbiskup, Dr Melita Vujnović, zamenik šefa kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji, Otac Vukašin Milićević, direktor radija „Slovo Ljubve“ beogradsko-karlovačke arhiepiskopije, Miroslav Mišić, predsednik udruženja korisnika „Valenca“.

Klub za treće životno doba

Klub za treće životno doba, u toku 2010. godine, nastavio je sa radom svakog ponedeljka (od 15 do 17h). Klub organizuje i vodi Tim u sastavu Dr Ljubica Vidić, psihijatar, Snežana Jeličić, dipl. soc. radnik, specijalista socijalne rehabilitacije i socijalne terapije i Verica Milić, viši radni terapeut. Klubu je prisustvovalo od 5 do 11 korisnika, u zavisnosti od njihove mogućnosti dolaska na sastanke.

Na sastancima se razgovaralo o različitim temama u zavisnosti od interesovanja pacijenata, koji su pokazivali inicijativu za diskusiju o različitim segmentima njihovog životnog funkcionisanja. Najčešće su bile teme vezane za lične probleme, bilo da su se odnosile na porodičnu problematiku (sukobi i nerazumevanje sa članovima porodice) ili zdravstvene tegobe (depresivnost, visoka hipertenzija, uticaj lekova, korist ili štetnost primanja vakcine protiv gripa i dr). Interesovanja pacijenata uključivala su i aktuelnosti iz društveno-kulturnog života i sadržaje religijskog okvira. Realizovane su posete Sajmu knjiga, Narodnom pozorištu i Jugoslovenskom dramskom pozorištu (koji su pacijentima IMZ-a izašli u susret davanjem besplatnih karata za celu sezonu), organizovana je poseta Botaničkoj bašti i šetnja Kalemegdanom. Pacijenti su izrazili želju i spremnost da učestvuju na Olimpijadi za treće životno doba koja se organizovala u Sokobanji. Do realizacije nije došlo zbog nedostatka sredstva. Tokom svakog klupskog sastanka redovno su rađene i relaksaciono-rekreativne vežbe u kojima su svim aktivno participirali.

U toku 2011. Klub za treće životno doba planira redovno održavanje sastanaka svakog ponedeljka. Tendencija rada Kluba je da se poveća broj korisnika i da se prate interesovanja koja su bitna za pacijente: realizacija tema koje su aktuelne i koje pacijenti sami biraju; planiranje i posećivanje kulturnih događaja u gradu; odlazak na Sajem knjiga; učestvovanje na Olimpijadi za treće životno doba; obilazak Avalskog tornja; rekreativne šetnje itd.

Objavljeni i referisani radovi stručnjaka IMZ

RADOVI OBJAVLJENI U NAUČNIM ČASOPISIMA

Vrhunski međunarodni časopis /M21

1. Lecic-Tosevski D, Pejovic-Milovancevic M, Draganic-Gajic S. Personality and psychopathology of university students. *Current Opinion in Psychiatry* 2010; 23:48-52.
2. Martinovic Z, Milovanovic M, Toskovic O, Jovanovic M, Buder N, Simonovic P, Djokic R. Psychometric evaluation of the Serbian version of the Quality of Life in Epilepsy Inventory-31 (QOLIE-31). *Seizure* 2010; 19:517-524.
3. Miljevic C, Lecic-Tosevski D. Metrorrhagia during treatment with Risperdal Consta. *British Journal of Psychiatry*, February 2010, <http://bjprcpsych.org/cgi/eletters/190/1/81#28470>.
4. Miljevic C, Nikolic M, Nikolic-Kokic A, Jones DR, Niketic V, Lecic-Tosevski D, Spasic MB. Lipid status, anti-oxidant enzyme defence and haemoglobin content in the blood of long-term clozapine-treated schizophrenic patients. *Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biological Psychiatry* 2010; 34:303-307.
5. Miljevic C, Nikolic-Kokic A, Spasic SZ, Milosavljevic M, Blagojevic D, Lecic-Tosevski D, Jones DJ, Spasic BM. Correlation analysis confirms differences in antioxidant defence in the blood of types I and II schizophrenic male patients treated with anti-psychotic medication. *Psychiatry Research* 2010; 178:68-72.
6. Nexhmedin M, Boehme H, Ajdukovic D, Bogic M, Franciskovic T, Galeazzi GM, Kucukalic A, Lecic-Tosevski D, Popovski M, Schuetzwohl M, Stangier U, Priebe S. The structure of post-traumatic stress symptoms in survivors of war: Confirmatory factor analyses of the Impact of Event Scale-Revised. *Journal of Anxiety Disorders* 2010; 24 (6):606-611.
7. Priebe S, Bogic M, Ajdukovic D, Franciskovic T, Galeazzi GM, Kucukalic A, Lecic-Tosevski D, Morina N, Popovski M, Wang D. Mental disorders following war in the Balkans – A study in five countries. *Archives of General Psychiatry* 2010; 67 (5):518-528.

Međunarodni časopis /M23

1. Brankovic-Niksic S, Ivanovic Deretic V, Radivojevic-Pilic G, Ewers E, Merkas M, Ziegler M, Liehr T. Trisomy 21 with a small supernumerary marker chromosome derived from chromosomes 13/21 and 18. *Balk J Med Genet* 2010; 13:55-58.
2. Grozdanov J, Mladenovic I, Vasic M, Knezevic T. Continuous medical education (CME) of general practitioners (GP) in primary health care settings in the field of identification and

diagnosis of alcoholism. *Cah Socio Demo Med* 2010; 50(3):375-396.

Nacionalni časopis međunarodnog značaja /M24

1. Mladenović I, Dimitrijević I, Lečić-Toševski D. Moralno rasuđivanje zavisnika od alkohola. *Srp Arh Celok Lek* 2010; 138 (7-8):456-461.
2. Popović-Deušić S, Lečić-Toševski D, Pejović-Milovančević M, Draganić-Gajić S, Aleksić-Hil O, Radosavljev-Kirčanski J. DiDžordž sindrom – prikaz bolesnika. *Srp Arh Celok Lek* 2010 (u štampi).

Nacionalni časopis /M52

1. Drakulić B. Filozofski koreni psihoanalitičke etike. *Psihijatrija danas* 2010; 42(1):37-49.
2. Filipović S. Grupna psihoterapija mladih iz porodica alkoholičara i neki aspekti roditeljstva. *Engrami* 2010; 32(3):5-17.
3. Filipović S. Uticaj grupne psihoterapije na školski uspeh adolescenata iz porodice alkoholičara. *Socijalna misao* 2010; 67(3):33-45.
4. Marotić V, Miletić V, Pejović-Milovančević M. Stavovi adolescenata o problemima mentalnog zdravlja. *Psihijatrija danas* 2010; 42(1):17-27.
5. Nikolić S, Nagulić D, Draganić-Gajić S, Milićević J, Stojanović S. Terapija parova, socijalna tranzicija i uverenja o rodnim ulogama. *Psihijatrija danas* 2010; 42(1):27-36.

Knjige i monografije / Nacionalne knjige i priručnici, poglavlja

1. Čolović O, Lečić-Toševski D, Pejović-Milovančević M. Etika u psihijatriji – odgovornost terapeuta prema pacijentu, društvu i samom sebi. U: Čorić B, urednik, *Ljudi govore – Sistem vrednosti i psihijatrija*. Beograd, FASPER, 2010, 155-168.
2. Filipović S, Đukanović B. Grupni socijalni rad. IP Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci, Novi Sad, 2010.
3. Filipović S. Grupna terapija adolescenata iz porodica alkoholičara. Zadužbina Andrejević, Beograd, 2009.
4. Matijević D, Sokal-Jovanović Lj, Rudić N, Vidojević O, Kalanj D, Mladenović Janković S, Kotević A, Jovanović V. Deci je mesto u porodici: priručnik za rad u zajednici sa porodicama dece sa smetnjama u razvoju, Beograd, Gradski zavod za javno zdravlje, 2010.
5. Mladenović I. Alkoholizam i sistem vrednosti. U: Čorić B, urednik. *Sistem vrednosti i psihijatrija*. Beograd, FASPER, 2010, 125-137.
6. Mladenović I. Test za identifikaciju alkoholom uzrokovanih poremećaja (AUDIT) – priručnik za upotrebu. Institut za javno zdravlje Srbije, Beograd, 2010.

7. Prevencija nasilja kod dece i omladine – Priručnik. Urednici: M. Pejović-Milovančević, D. Lečić-Toševski, Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2010.
8. Prevencija samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih – Priručnik. Urednici: Z. Bradić, D. Lečić-Toševski, Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2010.
9. Stanković Z, Trbić V, Nastasić P, Mladenović I. Dijagnostičko-terapijske smernice za alkoholizam. Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2009.

RADOVI REFERISANI NA NAUČNIM KONGRESIMA I SKUPOVIMA

Radovi referisani na internacionalnim naučnim kongresima i skupovima

1. Kostic M. Difference in treatment response between depressed patients with and without a stressful life event trigger. 20th World Congress of Social Psychiatry, 23-27 Oct 2010, Marrakech, Marocco.
2. Maric Z, Perunicic I, Rakovic I. Factor structure of personality belief questionnaire in Serbian sample. 40th European Congress of Behavioral and Cognitive Therapies; 2010 Oct 7-10, Milano, Italy. *Psichoterapia cognitiva e comportamentale*. 2010; 16 (3):528.
3. Mitkovic M, Lecic-Tosevski D, Pejovic-Milovancevic M, Popovic-Deusic S, Zikic O, Perunicic I, Rakovic I. Emotional abuse in childhood and dysfunctional parenting in adulthood: the role of cognitive schemas. 40th European Congress of Behavioral and Cognitive Therapies; 2010 Oct 7-10, Milano, Italy. *Psichoterapia cognitiva e comportamentale*. 2010; 16 (3):421.
4. Mitkovic M, Lecic-Tosevski D, Pejovic-Milovancevic M, Nikolac Lalic S. Psychiatric reform in Serbia and implications on education and training. 23rd Panhellenic Educational Psychiatric Trainee Conference and 1st International Psychiatric Trainee Conference. Sept 3-5 2010, Eratini, Greece.
5. Pejovic-Milovancevic M, Ispanovic-Radojkovic V, Radosavljev-Kircanski J, Mincic T, Kalanj D, Stojanovic S, Lakicevic S. The Role of Health Care System in the Process of Protection of Children from Abuse and Neglect. International conference "From Adolescence to Adulthood – Normality and Psychopathology"; 2010 Sep 9-12, Larnaka, Cyprus.
6. Pejovic-Milovancevic M, Lecic-Tosevski D, Popovic-Deusic S, Bradic Z. Internet and youth suicide phenomenon. International conference "From Adolescence to Adulthood – Normality and Psychopathology"; 2010 Sep 9-12, Larnaka, Cyprus.
7. Pejovic-Milovancevic M, Marotic V, Miletic V. Antistigma programs among adolescents

- changing attitudes, changing behaviours. International conference "From Adolescence to Adulthood – Normality and Psychopathology". 2010 Sep 9-12, Larnaka, Cyprus.
- 8. Pejovic-Milovancevic M. Identification and diagnosis of autism in Serbia. Conference "Speaking about Autism" UNDP; 2010 Oct 18-19, Belgrade (<http://www.undp.org.rs/index.cfm?event=public.newsDetail&revid=D2F5BB06-C429-C347-48D05B09BCA1A8FD>)
- 9. Perunicic I, Lecic-Tosevski D, Rakovic I, Todorovic D, Jovanovic N, Mitkovic M, Kostic M, Pesic D, Jancic D, Mandic V, Marjanovic S. Risk factors for suicidal attempts in patients with and without suicidal thoughts-the role of irrational beliefs, personality, stress and depression. 40th European Congress of Behavioral and Cognitive Therapies; 2010 Oct 7-10, Milano, Italy. *Psichoterapia cognitiva e comportamentale*. 2010; 16 (3):443.
- 10. Zdravkovic S. Art as the way of communication in Jungian analysis. The Independent Group of Analytical Psychologist (IGAP); 2010 Sep 25, London, UK.

Radovi referisani na nacionalnim naučnim kongresima i skupovima

1. Bradić Z. Afektivne oluje adolescenata i terapeuta u psihoterapijskom odnosu – prikaz slučaja. Stručni sastanak Društva psihoanalitičkih psihoterapeuta Srbije; 18. septembar 2010, Beograd.
2. Bradić Z. Odrastanje kroz "milieu" terapiju Dnevne bolnice za adolescente. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, „Adolescencija i adolescenti – kako im pomoći“; 24-27. novembar 2010, Tara.
3. Čorić B. Alkoholizam (bolesti zavisnosti) i društvena zajednica: pristup prevenciji. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti; 6-7. oktobar 2010, Vršac.
4. Čorić B. Da li je moguće otkloniti rodnu pripadnost terapeuta. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
5. Drakulić B. Socijalno značenje seksualnih sloboda. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija

- i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
6. Dukanac V. Primarni identifikacioni modeli, edipalno iskustvo i adolescencija. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
  7. Dukanac V. Transgeneracijski hod nepsihotične psihopatologije uočen u psihoterapiji adolescenata. Stručni sastanak Društva psihoanalitičkih psihoterapeuta Srbije; 20. novembar 2010, Beograd.
  8. Džamonja-Ignjatović T, Dukanac V. Procena ličnosti i socijalne zrelosti adolescenata. Naučno-stručni skup psihologa Srbije "Zdravo društvo – zdrav pojedinac"; 27. maj 2010, Zlatibor.
  9. Išpanović-Radojković V, Rudić N. Procena potreba dece sa smetnjama u razvoju – primena novog pravilnika. Stručni sastanak DEAPS; 08. decembar 2010, Dom zdravlja Savski venac, Beograd.
  10. Jovanović V. Mesto i uloga biblioterapije u radu Dnevne bolnice za adolescente. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege; 24-27.11.2010, Tara.
  11. Lažetić G, Mladenović I, Svetozarević S, Čorić B. Značaj motivacije i način uključivanja u program lečenja bolesti zavisnosti. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti; 6-7. oktobar 2010 Vršac.
  12. Lažetić G, Panonski R, Filipović S, Svetozarević S, Čorić B. Produžena rehabilitaciona faza (produžne rehabilitacione grupe) u lečenju mladih zavisnika. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti, 6-7. oktobar 2010, Vršac.
  13. Lažetić G, Svetozarević S, Mladenović I, Čorić B, Lakićević S. Dinamika lečenja pacijenata kojima je izrečena obavezna mera lečenja alkoholičara na slobodi u Klinici za bolesti zavisnosti Instituta za mentalno zdravlje u Beogradu. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti; 6-7.10. 2010, Vršac.
  14. Lutovac Lj. Adolescenti zavisnici od psihoaktivnih supstanci i lečenje u kliničkim uslovima. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, „Adolescencija i adolescenti – kako im pomoći“; 24-27.11.2010, Tara.
  15. Martinović Ž. Periodične EEG aktivnosti. Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem; 8-9. oktobar 2010, Institut za mentalno zdravlje, Beograd.
  16. Milošević O. Dileme, izazovi i teškoće u radu sa adolescentima koji se samopovređuju – prikaz bolesnika. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, „Adolescencija i adolescenti – kako im pomoći“; 24-27. novembar 2010, Tara.
  17. Milovanović M. Evaluacija neepileptiformnih aktivnosti kod odraslih. Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, 8-9.10.2010, Institut za mentalno zdravlje, Beograd.
  18. Mitrović S. Farmakoterapija u lečenju zloupotrebe i zavisnosti psihoaktivnih supstanci kod adolescenata. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti, 6-7. oktobar 2010, Vršac.
  19. Mitrović S. Faktori rizika za uspostavljanje zavisnosti od psihoaktivnih supstanci kod adolescenata. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, „Adolescencija i adolescenti – kako im pomoći“; 24-27. novembar 2010, Tara.
  20. Mitrović S. Psihoseksualna dinamika u porodicama mladih toksikomana. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
  21. Mladenović I, Lažetić G. Apstinencijalni sindrom u alkoholizmu – dijagnostika i tretman u ambulantnim i hospitalnim uslovima. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti; 6-7. oktobar 2010, Vršac.
  22. Panonski R, Lažetić G, Mladenović I. Lečenje politoksikomanije kod žena – prikaz slučaja. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti, 6-7. oktobar 2010, Vršac.
  23. Panonski R, Mladenović I, Lažetić G. Fetalni alkoholni sindrom – dijagnostika, prevencija i ekonomski efekti. XXVI Simpozijum o bolestima zavisnosti, 6-7. oktobar 2010, Vršac.
  24. Paunović M. Izbor bračnog partnera danas – socio-kulturološki diskurs. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
  25. Petrović N. Lilit majka. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
  26. Pravić T. Lečenje adolescenata u hospitalnim uslovima rane psihoze. Simpozijum medicinskih sestara, tehničara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, „Adolescencija i adolescenti – kako im pomoći“; 24-27. novembar 2010, Tara.
  27. Vuković M. Nove tendencije u analitičkoj psihologiji. Sala Srpskog lekarskog društva, Stručni sastanak Srpskog lekarskog društva; 19. novembar 2010, Beograd.
  28. Zdravković S. Jungovski doprinos razumevanju mogućih malformacija edipalne strukture. Seminar "Ljudi govore..."®, Psihoterapija i psihodinamika u svetlu Edipa i Elektre; 13-14. decembar 2010, Beograd.
- Predavanja po pozivu*
1. Pejovic-Milovancevic M. School without violence program in Serbia. 57th Annual meeting of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 2010 Oct 26-31, New York, USA.
  2. Zdravkovic S. Transference in Dreams, Fantasies and Creative Ways of Expression. International School for Analytical Psychology Zurich; 2010 Dec 2, Zurich, Switzerland.
- Plenarna predavanja*
1. Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S. Etičke i profesionalne dileme u psihofarmakoterapiji dece i adolescenata. II kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor.
  2. Popović-Deušić S, Pejović-Milovančević M, Aleksić-Hill O, Garibović E. Komorbiditet u psihijatriji razvojnog doba slučajnost ili realnost. II kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25.04.2010, Zlatibor.

Izvodi u zborniku

1. Aleksić-Hill O, Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S, Garibović E, Rajković M. A.S: "Ja sam kao kristalna vazna, samo povišen glas me može slomiti". II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.39.
2. Aleksić-Hill O, Povše-Ivkić V, Radojković A, Stantić S. Zastani, posmatraj, poslušaj-strategije za prepoznavanje teškoća učenja na ranom predškolskom uzrastu. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.22.
3. Dukanac V, Džamonja-Ignjatović T, Peruničić I. Primena upitnika u proceni socijalne zrelosti adolescenata. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.
4. Garibović E, Stantić S, Popović-Deušić S, Pejović-Milovančević M, Aleksić-Hill O. Protokol u dijagnostici pervazivnih razvojnih poremećaja u Institutu za mentalno zdravlje. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.38.
5. Kalanj D, Radosavljev Kirčanski J. Koroditeljska saradnja kao pristup u radu sa roditeljima. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.35.
6. Minčić T, Radosavljev-Kirčanski J, Peruničić I, Marković M. Povezanost depresivnosti i strategija suočavanja sa stresom kod dece. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.20.
7. Minčić T, Vidojević O, Pejović-Milovančević M. Ko koga ovde zlostavlja? II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.33.
8. Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S, Aleksić-Hill O, Garibović E. Prevencija u dečijoj psihijatriji. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.32.
9. Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S. Etičke i profesionalne dileme u psihofarmakoterapiji dece i adolescenata. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.6.
10. Popović-Deušić S, Pejović-Milovančević M, Aleksić-Hill O, Garibović E. Komorbiditet u psihijatriji razvojnog doba-slučajnost ili realnost. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.5.
11. Popović-Deušić S, Pejović-Milovančević M, Aleksić-Hill O, Garibović E. Psihoze u detinjstvu-specifičnosti dijagnostike i terapije. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str. 40.
12. Radojković A, Pejović-Milovančević M, Rudić N, Povše-Ivkić V. Tretman dece sa socio-emocionalnim smetnjama učenja. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.22.
13. Radosavljev-Kirčanski J, Minčić T, Peruničić I, Marković M. Inteligencija i strategije suočavanja sa stresom kod dece i adolescenata. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.20.
14. Rajković M, Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S, Aleksić-Hill O, Garibović E. Primena DAWBA upitnika u dijagnostici psihijatrijskih poremećaja na uzrastu 11-17 godina. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.27.
15. Stantić S, Radojković A, Rajčević F, Aleksić Hill O. Uloga defektologa u prevenciji specifičnih teškoća učenja. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.23.

Poster

1. Aleksić-Hill O, Pejović-Milovančević M, Popović-Deušić S, Minčić T. Nasilje putem savremenih sredstava komunikacije – cyberbullying. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.62.
2. Merdović B, Popović-Deušić S, Povše-Ivkić V. Digeorge sindrom-defektološka dijagnostika i tretman. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.55.
3. Radosavljev-Kirčanski J, Pejović-Milovančević M, Minčić T, Kalanj D, Stojanović S, Lakićević S. Prvih deset godina rada tima za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja u Institutu za mentalno zdravlje. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor. Knjiga apstrakata; str.55.
4. Šerbedžija M, Dukanac V. Disfunkcionalna porodica i smetnje u adaptaciji u periodu adolescencije – prikaz slučaja. II Kongres sa međunarodnim učešćem "Mentalno zdravlje dece i mladih – nova razumevanja, nove mogućnosti", DEAPS, 22-25. april 2010, Zlatibor.

Edukacija drugih

Edukativni seminar za zdravstvene radnike i saradnike u zajednici (13. januar 2010, Beograd)

- Postupak i proces veštačenja. Dr Ljubica Vidić

TV emisija B92 "Jabuka na dan" (17. 01.2010)

- Tema: Autizam. Dr Milica Pejović-Milovančević (<http://www.b92.fm/channel/jabuka+na+dan/59720.html>)

Sistemski pristup porodici sa mentalno obolelim članom u sistemu socijalne zaštite – edukativni seminar za zaposlene iz Dnevnog centra za decu sa invaliditetom i Centra za socijalni rad iz Paraćina u okviru projekta podizanja kapaciteta zaposlenih u Dnevnom centru za decu sa invaliditetom u Paraćinu, realizovan je u formi dva modula, osam radionica (16-19. februar 2010)

Predavači: Doc. dr Saveta Draganić-Gajić, Desanka Nagulić, Dr Sanja Nikolić, Snežana Stojanović, Jelena Milićević

"Klikni bezbedno" – Edukativni susreti za psihološko-pedagoške službe, savete roditelja i zainteresovane nastavnike u osnovnim školama u Srbiji, pokrovitelj Ministarstvo telekomunikacije i Ministarstvo prosvete RS (09. mart 2010)

- Internet upotreba kod dece. Dr Milica Pejović-Milovačević

Prevenција samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih – edukativni seminar za zaposlene u IMZ (15. maj 2010)

Predavači: Dr Zagorka Bradić, Dr Željka Košutić, Dr Vesna Dukanac, Dr Dejan Todorović

Prevenција nasilja dece i mladih - edukativni seminar za zaposlene u IMZ (29. maj 2010)

Predavači: Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević, Doc. Dr Smiljka Popović-Deušić, Dr Emina Garibocić, Teodora Minčić, psihol., Dušanka Kalanj, Milena Rajković

Upotreba tela u adolescenciji – stručni simpozijum za psihijatre, pedijatre i lekare opšte medicine sa područja Novog Pazara, Raške, Kraljeva, Sjenice i Tutina (29. maj 2010).

- Šta čini mogućom prevenciju samoubistva mladih. Dr Zagorka Bradić
- Ko povređuje koga – samopovređivanje mladih. Dr Sabina Jahović

Balint radionica – I Kongres lekara opšte medicine sa međunarodnim učešćem, 25-28. septembar 2010, Beograd

- Voditelji radionice: Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović-Vasilić

Kurs **"Najčešći mentalni poremećaji u kliničkoj praksi"**, organizator Institut za mentalno zdravlje 01-02. oktobar 2010, „Kaštel“, Ečka

- Epidemiologija anksioznih poremećaja. Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski
- Dijagnostika i klinička slika anksioznih poremećaja. Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski
- Smernice za lečenje anksioznih poremećaja. Doc. Dr Saveta Draganić-Gajić

Kurs **"Specifičnosti alkoholizma kod žena, lečenje i prevencija"**, 20. novembar 2010, Institut za mentalno zdravlje

- Sociodemografske karakteristike žena zavisnih od alkohola. Prim. Dr Roza Panoski
- Epidemiologija i skrining zloupotrebe i zavisnosti od alkohola kod žena. Dr Goran Lažetić
- Fetalni alkoholni sindrom i fetalni alkoholni efekti. Prim. Dr Roza Panoski
- Komorbiditet žena zavisnih od alkohola i drugih mentalnih poremećaja. Snežana Svetozarević, psiholog
- Terapija alkoholizma kod žena. Dr Ivica Mladenović

Kurs **"Porodične posledice alkoholizma – deca iz alkoholičarskih porodica"**, 04. decembar 2010. ZC Šabac

- Porodične posledice alkoholima – Deca iz alkoholičarskih porodica. Prim. Dr Roza Panoski
- Alkoholizam i kvalitet roditeljskih uloga. Snežana Svetozarević, psiholog
- Opšti pojmovi o zanemarivanju i zlostavljanju dece. Prim. Dr Roza Panoski
- Transgeneracijsko prenošenje zanemarivanja i zlostavljanja u alkoholičarskim porodicama. Dr Marija Mitković
- Pomoć deci iz alkoholičarskih porodica. Snežana Filipović, soc. radnik

Kurs **"Nehemijske zavisnosti"**, 11. decembar 2010, Institut za mentalno zdravlje

- Nehemijske zavisnosti – bolest XXI veka. Dr Ivica Mladenović
- Ličnost „zavisnika“ i psihološke karakteristike. Snežana Svetozarević, psiholog
- Patološko kockanje – Dr V. Jugović
- Zavisnost od interneta (komputera). Dr Ivica Mladenović
- Prevencija nehemijskih zavisnosti – ciljna populacija (adolescencija), mogućnosti i ograničenja. Snežana Svetozarević, psiholog
- Motivacija za lečenje, socioterapija i samopomoć. Dr Vladan Jugović
- Psihoterapija i farmakoterapija nehemijskih zavisnosti. Dr Ivica Mladenović

Učešće na kongresima

Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski

- WPA International Congress, "Global Psychiatry at the Frontier: Sharing the Future", Beijing, China, 1-5 September 2010. /Učestvovala kao zonalni predstavnik Svetske psihijatrijske asocijacije, održala dva predavanja u okviru simpozijuma i imala sastanak Borda WPA/.

Prof. Dr Branko Ćorić

- 2010 ISBRA World Congress (International Society for Biomedical Research on Alcoholism), Paris, France, 13-16.09.2010.

Dr Mirjana Todorović, mr sci

Dr Čedo Miljević, dr sci med

Dr Bojana Pejušković, mr sci med

Dr Milutin Kostić

- 23rd ECNP (European College of Neuropsychopharmacology) Congress, Amsterdam, Netherlands, 28.08.-01.09.2010.

Dr Sabina Jahović

- The Han Groen-Parkken Psychoanalytical Institute for Eastern Europe - Summer School, Odessa (Ukraine) 28.8.2010-3.9.2010.

Dr Nenad Rudić

- Sastanak i okrugli sto nacionalnih koordinatora Projekta "Postizanje socijalne kohezije putem premeštanja brige o deci sa smetnjama u razvoju iz institucija u zajednicu" Mreže za zdravlje jugoistočne Evrope (SEE Health Net), Pula, 2-4. jul 2010.

Dr Vlada Radivojević

- 12th European Conference on Epilepsy and Society, Porto, Portugal, 25-27.08.2010.

Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević

- 57th Annual meeting of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, October 26-31, 2010, New York, USA

Dr Ljubica Vidić

- Radionica o demencijama: Dijagnostika, terapija i dileme u lečenju pacijenata sa Alchajmerovom

demencijom. Vrnjačka Banja, 08-09. oktobar 2010.

- Internacionalni forum za poremećaje raspoloženja i anksioznosti, Beč, 17-19.11.2010.

Dr Marija Mitković

- 18th European Federation of Psychiatric Trainees Forum, Dubrovnik, Croatia, 02-05.06.2010.

Dr Dragana Jančić, dr sci

- 18th European Federation of Psychiatric Trainees Forum, Dubrovnik, Croatia, 02-05.06.2010.
- 10th Berlin Summer School "Psychiatry as a Science - Genetic Neuroimaging"; Emotional Neuroscience Conference, Berlin, Germany, 22-27.08.2010.

Dr Nikola Jovanović

- Kongres Nemačkog udruženja za psihijatriju i psihoterapiju (DGPPN Congress 2010), 24 - 27.11.2010. god, Berlin, Nemačka

Svetlana Zdravković, mr psiholog,

- Učestvovala u radu The Independent Group of Analytical Psychologist (IGAP), London, UK (30. januar, 24. april, 5. juni 2010).

Jasmina Vrbaški, dipl. psiholog

- 11th PIEE Members' and Candidates' Seminar "Psychoanalytic relationship and real relationship", International Psychoanalytical Association, European Psychoanalytical Federation, The Han Groen Parkken Psychoanalytical Institute for Eastern Europe, Vilnius, Lithuania, 20-26.02.2010.

Vera Milošev-Krstić

- Učestvovala na Stručnom sastanku radnih terapeuta Srbije, Dom za duševno obolela lica "1. oktobar", Stari Lec, 10.09.2010.

Poster prezentacije na međunarodnim skupovima

- Grce M, Peruničić I, Raković I, Lečić Toševski D. Transgenerational transmission of irrational beliefs. 6th World Congress of Behavioral and Cognitive Therapies, 02-05.06.2010, Boston, USA.
- Martinović Z. Landau-Kleffner syndrome: clinical and electroencephalographic follow-up. 9th European Congress on Epileptology, 27.6-1.7.2010, Rhodes, Greece.
- Milovanovic M, Martinovic Z, Djokic R, Jovanovic M, Buder N, Simonovic P. Determinants of quality of life in people with epilepsy. 9th European Congress on Epileptology, 27.6-1.7.2010, Rhodes, Greece.
- Perunicic I, Lecic Tosevski D, Rakovic I, Pesic D, Kostic M, Jovanovic N, Jancic D, Mandic V, Marjanovic S. From suicidal thoughts to suicidal behavior - the role of personality, cognition, mood disorders and stressful life events in the prediction of suicidal risk. 6th World Congress of Behavioral and Cognitive Therapies, 02-05.06.2010, Boston, USA.
- Perunicic I, Lecic Tosevski D, Rakovic I, Jovanovic N, Pesic D, Kostic N, Todorovic D, Jancic D, Marjanovic S. Is it possible to identify the risk for suicidal attempts in patients with suicidal thoughts?. 15th European Conference on Personality (ECP15), July 20-24, 2010, Brno, Czech Republic.

- Perunicic I & Knezevic G. Further evidence for "the invalidity of validity scales". 15th European Conference on Personality (ECP15), July 20-24, 2010, Brno, Czech Republic.
- Knezevic G & Perunicic I. Disintegration and the five-factor model of personality. 15th European Conference on Personality (ECP15), July 20-24, 2010, Brno, Czech Republic.
- Zdravkovic S, Lecic-Tosevski D., "Approaching Multiplicity from Within". 18th International Congress of the International Association for Analytical Psychology (IAAP), Montreal, Canada, August 22-27, 2010.

ODBRANJENI DOKTORATI/MAGISTERIJUMI

- **Dr Željka Košutić** položila usmeni doktorantski ispit na doktorskim studijama (smer neuronauke), Medicinski Fakultet, Kragujevac (29.6.2010).
- **Dr Maja Milovanović**, mr sci odbranila je doktorsku disertaciju pod nazivom "Kvalitet života pacijenata sa epilepsijom". Mentor: Prof. Dr Žarko Martinović. Medicinski fakultet, Beograd (27.12.2010).
- **Jasmina Vrbaški**, psiholog, odbranila je magistarsku tezu "Mnestičke i egzekutivne funkcije temporalnih epilepsija kod odraslih". Mentor: Prof. Dr Žarko Martinović. Medicinski fakultet, Beograd (17.11.2010).
- **Ana S. Radojković**, dip. defektolog, odbranila je magistarsku tezu "Karakteristike govora i jezika dece sa socio-emocionalnim smetnjama". Mentor Prof. Dr Slavica Golubović, FASPER, (8.10.2010).

SPECIJALISTIČKI / STRUČNI ISPITI

- **Dr Vesna Dukanac** odbranila rad iz uže specijalizacije psihoterapije "Uticaj identifikacionih modela na formiranje psihopatologije adolescenata" (22.7.2010).
- **Dr Marko Jelisavčić** položio specijalistički ispit iz pedijatrije (jun 2010).
- **Dr Goran Gajić**, položio subspecijalistički ispit iz Sudske psihijatrije, Medicinski fakultet, Beograd (decembar 2010).
- **Jelena Radosavljev-Kirćanski**, psiholog, odbranila je specijalistički ispit iz Medicinske psihologije, (Medicinski fakultet, Beograd, 26.10.2010)
- **Tijana Vraneš**, psiholog, položila stručni ispit (Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, 30.12.2010)
- **Snežana Jeličić**, dipl. soc. radnik, položila je specijalistički ispit iz Socijalne terapije i rehabilitacije. Tema: "Pomoć u kući u socijalnoj rehabilitaciji starih lica", Fakultet Političkih nauka (18.03.2010).

Institut za mentalno zdravlje

Bilten

Palmotićevo 37
11000 Beograd, Srbija
www.imh.org.rs

Urednici
Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski
Asist. Dr Milica Pejović-Milovančević
Doc. Dr Saveta Draganić-Gajić

Tehnički urednik
Jelena Kaličanin

